

Aan,
Commissie voor Binnenlandse Zaken
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Den Haag, 16 november 2021

Betreft: Een verkiezingsproces gebaseerd op gender parity is noodzakelijk om parlementaire gendergelijkheid te bevorderen. Aandacht voor het belang van een 1:1 man-vrouw ratio op de kieslijsten tijdens aankomende het Commissiedebat.

Geachte leden van de commissie voor Binnenlandse Zaken,

Ruim 100 jaar is er al vrouwenkiesrecht in Nederland, toch is op dit moment slechts 39 procent van de Tweede Kamerleden vrouw. Van de 37 partijen die meededen aan de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 hadden 10 een vrouwelijke lijsttrekker. Ondanks dit recordaantal voor vrouwelijk leiderschap, is er nog steeds geen sprake van genderevenwicht. Om daadwerkelijke gendergelijkheid in de Nederlandse politiek te bereiken, moeten eerst de mogelijkheden voor vrouwenparticipatie in het verkiezingsproces verbeterd worden.

In deze context doen wij een beroep op de leden van de Commissie voor Binnenlandse Zaken om tijdens de evaluatie van de Tweede Kamerverkiezingen **aandacht te besteden aan de huidige genderongelijkheid binnen het Nederlandse verkiezingsproces en de aanbevelingen van de Gender Election Observation Mission (GEOM) NL2021 zo snel mogelijk te implementeren.**

Er kan geen echte ontwikkeling zijn als één geslacht in een ontwikkelingsinspanning wordt achtergelaten. Investeren in leiderschap van vrouwen is daarom een vereiste. De zelfrealisatie van vrouwen als katalysator voor verandering leidt tot een breder streven naar gendergelijkheid. Dit beoogde vrouwelijke leiderschap binnen de politiek valt echter niet te bereiken zonder vrouwen op de kieslijst.

Van de 954 door Gender Concerns onderzochte kandidaten voor de Tweede Kamerverkiezingen was slechts 347 (35%) vrouw. Naar schatting zijn er in Nederland 6.6 miljoen kiesgerechtigde vrouwen (52% van het totaal aantal kiesgerechtigden), deze vrouwen krijgen geen kans op vertegenwoordiging in het parlement wanneer zij enkel een stem en geen plek op de kandidatenlijst krijgen. **Verandering van het systeem is noodzakelijk om een 1:1 ratio van mannen en vrouwen op kieslijsten te bereiken.**

Na eerdere observatie van de verkiezingen in 2017, heeft Gender Concerns International van 15 tot 17 maart 2021 opnieuw de Tweede Kamerverkiezingen vanuit een genderperspectief geobserveerd via onze [Gender Election Observation Mission \(GEOM\)](#). Ondanks de uitdagingen van de COVID pandemie, heeft GEOM stembureaus in 19 van de 20 kiesdistricten bezocht en een [final report](#) uitgebracht dat de genderongelijkheid binnen het Nederlandse verkiezingsproces verder toelicht. In dit rapport doet de organisatie verschillende aanbevelingen om de politieke participatie van vrouwen in de toekomst te verbeteren:

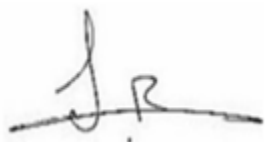
1. To achieve equality in governance, it is vital to put a system overhaul in place that triggers the electoral gender parity. The electoral gender parity is required in all areas including 1:1 appointment of electoral staff, media coverage of candidates, and most importantly, **the alternate 1:1 male female placement of candidates on the party election nomination list.**
2. The government must demonstrate its full commitment towards the ECOSOC 2000 goal of 50% of women in leadership positions by implementing a broad range of policies to encourage, support and protect women`s overall political participation.
3. The state must play its role in protecting the political rights of those who are under-represented. The political participation of female candidates and women politicians in office must be free from any kind of **gender-based discrimination and violence.**
4. The state must ensure that the appropriate resources are available to the national authorities and civil society organizations to enhance electoral gender equality during pre- and post-election periods.

Het is van groot belang dat de conclusies en aanbevelingen van GEOM NL2021 verder besproken en geïmplementeerd worden, om genderevenwicht binnen het Nederlandse parlement en in het verkiezingsproces te bereiken. Het aankomende Commissiedebat is de uitgelezen kans om hiertoe een eerste historische stap te zetten.

Wij doen hiermee dan ook een beroep op de leden van de Commissie om samen deze stap te zetten en een 1:1 man-vrouw verhouding op de kieslijsten te bereiken.

Hartelijk dank,

Met vriendelijke groet,

Sabra Bano,

[Directeur Gender Concerns International](#), [IGC](#) en [Head of Mission GEOM](#)

sbano@genderconcerns.org

mobile: 0031653965784

Mede namens,

Nenita La Rose,

[Voorzitter Nederlandse Vrouwenraad](#)

Additional Information on Gender Elections Observation Mission (GEOM)

[Gender Concerns International](#) is a signatory to [UN Declaration of Principles in International Election Observation](#) and interacts with other signatory missions like EUOM, OSCE, Carter Centre, NDI, IFES. GEOMS are women-led, women-managed and women-reported international election observation instruments to promote gender parity in governance.

As an active signatory since the first Dutch National Action Plan on Women, Peace and Security, the GEOM tool was designed and developed in The Netherlands, promoting female leadership and women's political participation in conflict areas like Afghanistan, Libya and Myanmar, and emerging democracies like Pakistan and Morocco and Tunisia in MENA region. GEOM is fully in line with the [five strategic outcomes of the Dutch National Action Plan on WPS](#).

Since 2008 the GEOM instrument has been operational internationally, successfully identifying gaps in electoral gender parity and providing recommendations, in conflict areas as well as in The Netherlands. However, to be most effective, the GEOM instrument needs to have a thorough follow-up within all levels of government.

Country based GEOMs have been supported by Dutch Ministry of Foreign Affairs and Dutch embassies specially in Tunisia, Morocco, and Myanmar. Other GEOMs have been supported by UNDP and German Foreign Office.

To date successful GEOMs have already been completed in The Netherlands ([2017](#), [2021](#)), Morocco ([2011](#), [2015](#), [2016](#) and [2021](#)), Myanmar ([2015](#)), Tunisia ([2011](#) and [2014](#)), Pakistan ([2008](#) and [2013](#)), and Libya ([2012](#)). In addition, the organisation has carried out Pre-Election Gender Need Assessment Missions (PEGNAM) in various countries, including [Ukraine](#), Sweden, [Thailand](#) and [Switzerland](#), to assess the conditions for women's engagement in the democratic electoral processes.